

Передплата

до «РУСЛАНА» книжкою:

в Австрії:

за чотири роки . . . 30 пер.
 за п'ять років . . . 10 пер.
 за шість років . . . 5 пер.
 за місяць . . . 170 пер.

За границею:

щорічний рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на рік року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Щодня число по 10 сот.

РУСЛАН

«Віреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для
 крім неділь і руских свят
 о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і
 експедиция «Руслана» під
 ч. 1. пл. Дембровного (Хорун-
 щини). Експедиция місцева
 в Агенції Соколовского в
 пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає садити
 напереді застережене.—
 Рекламыці неопечатані
 вільні від порта.— Оголо-
 шення звичайні приймають
 ся по ціні 20 с. від стріч-
 ки, а в «Надісланім» 40 с.
 від стрічки. Подяки і при-
 ватні донесення по 30 сот.
 від стрічки.

Москвофільська і панросійська ідея в Австрії.*

Розділ руского парламентарного клубу, спричинений в літній сесії виступленем посла д-ра Маркова і д-ра Глібовицького, а опісля також їх товаришів д-ра Короля, Давидака і Куриловича, викликав велике заострене партійних відносин серед руского табору, яке довело неоднократно до проливу крови на різних зборах, чи то народних, чи то на зборах товариств. Сю пристрастну боротьбу ведуть зарівно й партійні часописи і в ній треба добачувати національно-політичні мотиви. Погляди згаданих послів і їх політичних одностумців в Галичині на язык, народність, політичний і культурний розвій руского народу є діаметрально супротивставні поглядам зєдинених в руским клубі народних демократів і радикалів. Підчас коли сі стремлять до національно-політичного й культурного розвою руского (українського) народу, що числить кругло 30 мільонів, яко самостійної словянської індивідуальности, уважають диссиденти руского клубу руский нарід лише яко племя 100-мільонового московского народу і стремлять тому до національного і культурного зєдинення з ним. Тому то старають ся они зарівно й на парламентарнім поли висловити сі погляди і позискати для них підпору серед словянських послів і в тій же цілі кокетують з чеською народно-соціальною групою, серед якої веде перед знаний із свого балканського і манджурского дебюту ентузіаст російської культури, посол Кльофач. Буде се отже не від річи, коли подам огляд генези москвофільської і панросійської ідеї в Австрії.

Відродженє словянських народів з кінцем 18. ст. і на початку 19. ст. мало дуже великий вплив на Русинів. Підчас коли на Україні Котляревский своєю перелицьованою Енеїдою дав почин до розвою народної української літератури, впровадив в Галичині Маркіян Шашкевич руску народну мову яко книжний язык, одначе зараз в почині своєї літературної діяльности мусів бороти ся з великими перепонами. Тодішня руска інтелігенція мала хибні погляди на руский язык і народність та вважала церковно-словянський язык яко руский книжний.

* Отсю статью ради. прав. Олександра Барвіньского помітив вімецький демократичний орган «N. W. Tagblatt» з 19. грудня 1907, ч. 348 яко вступну статью (ст. 1—2). — *Ред. Русл.*

Після на жаль передчасної смерті Шашкевича (1843) старали ся єго давнійші товариші знівечити рзпочате діло витворення самостійної народної рускої літератури і при помочи церковно-словянського яз.ка промостити дорогу до асиміляції руского языка з московским літературним язиком.

Ініціатива до сего асимільційного напрямку руского і московского языка вийшла від панславистичного містика, професора московского університету Погодіна, який від 1835. р. відбув кілька наукових подорожий до Галичини і при тій нагоді навязав зносини з руским істориком-Денисом Зубрицьким та з іншими рускими письменниками. Під проводом Зубрицького повстала у Львові около 1850 р. т. зв. погодіньска «галицько-русска» кольонія, якої головою був Зубрицький, а вї найревнійшим апостолом Яків Головацький, професор рускої мови і літератури в львівським університеті. Патріотичні і релігійні гимни московских панславистів в роді троїчної віроісповіди московского світогляду (самодержавя, православя і національність**), славянофільські тези о языковім зближеню, про племінну єдність «русского» народу від Карпат по Камчатку, про політичну злуку галицьких Русинів з Росією, одним словом зєдиненє великого «русского» народу під єгідою офіційальної Росії, зєднали собі скоро прихильників серед членів погодіньської кольонії.

За приводом Зубрицького і Головацького засновано у Львові часописи і місячники, видавані в московській мові, а підпомагані матеріально Погодіном. Похід російської армії в ділі згнетеня повстаня на Угорщині (1849), де між тим позискано гофрата Адольфа Добрянського (вмішаного опісля в політичний процес Ольги Грабар, Наумовича і товаришів 1882) для панросійської ідеї, не остав без наслідків, москвофільський напрям проявив ся в Галичині і Угорщині зарівно в літературі і журналістиці, як і в суспільнім житю Русинів. Русини боронили ся перед сею імпортованою москвофільською пропагандою, але мнмо сего нанесла она незвичайно багато шкоди обаламученєм мало ще освіченої рускої суспільности і спинила правильний розвій руского языка, літератури і народности яко самостійної словянської індивідуальности. Завзята боротьба між тими двома струями, народно-рускою (українською) і мо-

** Іменно одноцільна «русска» національність.

сквофільською або панросійською веде ся в рускій літературі і журналістиці від смерті Шашкевича, творця народно-рускої літератури в Галичині, аж по нинішні часи. Але довший час годі було прослідити ближше мотиви сих обох струй в літературі і суспільнім житю Русинів.

У перве відслонено занавісу, поза якою відгривалась панросійська пропаганда, коли «императ. Общество истории и древностей росс.» в Москві оголосило друком 1880 р. переписку Погодіна зі словянськими ученими і писателями (1835—1861), яка обіймає також численні листи Зубрицького, Головацького і інших Русинів. Се видавництво дає можливість приглянутись ближше русофільській пропаганді, якої цілю була асиміляція Русинів з московским народом. Тепер можна се виказати документально, яких то способів уживано до сеї страшної деморалізації Русинів, а якими послуговували ся опісля різні висланники московского добродійного товариства, на чолі котрого стояв довший час звісний Ігнатієв, щоби єднати між Русинами ренегатів власної мови і народности, апостатів греко-католицької Церкви і платних агентів для спинюваня самостійного народного і культурного розвою Русинів. Ся переписка кидає ярке світло на методу, якою позискано найвизначнійших і найбільше впливових руских учених, писателів, священників і т. д. для русофільської ідеї, а з другої сторони дає нам можливість пізнати, як зєднувані в Галичині апостоли сеї ідеї вміли позаходитись около сего, щоби деяких архієпископів і єпископів деяких красвих шефів і не одно австрійське правительство використати для своїх цілий.

В р. 1898 оголосила і сторична часопись «Кіевская Старина» дуже цікаву переписку Лебедінцева, який в рр. 1864 і 1866 з помочю згаданого Головацького і редактора Дідицького займав ся масовим експортом руских професорів і священників з Галичини, щоби перевести русифікацію і опраославленє холмської дієцезії. В р. 1905 оголосив проф. унів. др. Студинський переписку згаданого Головацького з рр. 1836—1849 (другий том, який обійме листи з рр. 1863—1874, друкує ся), яка становить вельми багатий причинок до генези і поширеня москвофільської ідеї в Австро Угорщині. Тепер можна документально виказати, якими способами сі апостоли москвофільської ідеї ширили прозелітизм серед руского духовенства в Галичині і Угорщині, як они здобули вплив на руских ка

техитів, використовували урядові становища, ба навіть вміли вихитрити протекцію єпископських ординариятів і правительств для досягнення своєї цілі. В сей спосіб удалось москвофілам захопити для своїх цілей виключно в свої руки найстарші і найбагатші рускі інститути (Ставропігійський інститут і Народний Дім у Львові) та при помочи товариства Качковського і популярної часописи «Русское Слово» розширити сю пропаганду між народними масами. Тим обставинам завдячує москвофільська партія, яку хибно зовуть «старорускою» (бо она не признає ні рускої мови і літератури, ні рускої народности) вибір пяти послів сего напрямку до державної ради. Вправді москвофілам не удалось переперти вибору свого провідника д-ра Дудикевича, але чотири сецесионісти руского клубу (др. Король, др. Глібовицький, Давидяк і Курілович) в державній раді утворили власний «Русскій народный Клубъ», до якого належить др. Марков яко госпітант. Підчас коли отже члени сего клубу уважають руский нарід в Австрії лиш яко галузь московского народу, що поновно ствердив їх урядовий орган «Галічанін», хотять они в дволичний спосіб зводити публичну оцінку і міродатні круги в Австрії витвореною в тій цілі хибною назвою „Altruthenen“ і зєднати для своїх плянів, як се робили свого часу їх предки. Повисший огляд, зладжений на основі оголошених документів може проте сю справу в тім згляді основно вяснити.

Як має ся справа з єпископом в Америці?

(Дальше).

Все те дуже добре, оно так можна собі дуже красно все уявити, що через те так а так добре буде, але чи таки на правду через той запис церков на руского єпископа не доведе колись до того, що всі церкви відтак можуть перейти під латинських єпископів. Ні і ще раз ні! Річ має ся от так:

На цілім світі в католицькій Церкві єпископ є головою, зверхником тих церков, які під ним находять ся Деінде, напр. в Австрії, ще й правительство опікуєсь Церквою. В Америці инакше. Тут правительство зовсім до того не мішаєсь. Судові власти американські лишень затверджують контракт того, на кім церква є записана. Церкви латинські в Америці є власностию парафій, але кождий дотичний лат. єпископ є беззглядним trustee (куратор-опікун) кождої церкви і радить нею лишень при помочи самих священників. Латинські церкви в Америці на свою екзистенцію не мають тих контрактів судово затверджених т. зв. по американськи чартерів (charter); мають лишень приватне позволенє від своїх єпископів. Рускі же церкви мають і свої судово затвержені чартери і статуты гей би яке товариство або конгрегация. Але кожда церква є сама для себе. Она нічо не може зробити. Отже тепер вже ясно: як руска гр.-кат. Церква в Америці має єствувати яко тіло, яко галузь вселенської Церкви, хоть би лишень на підставі церковного права, мусить мати голову, мусить мати опікуна—мусить, безусловно мусить всі свої церковні маєтки віддати в трост (опіку) своєму єпископови то є теперішному Преосв. Со-

терови, котрий вже приймає на себе яко єпископ, яко голова записи церков, але не на свою приватну власність. Бо хоть Преосв. Сотер перебере на себе весь нерухомий маєток церковний в трост (опіку), то він не може в ніякий спосіб розпоряджати тим маєтком, але лишень затверджує і виконує ухвалу всієї громади, як та ухвала є добра. Як же та ухвала не добра, зла (напр. ухвалили би покинути свою віру і перейти на схизму), то тоді має силу до того не допустити, як бодай оден чоловк буде проти того.

Дальше, єпископ тратить те право, перестає бути тростисом (опікуном) лишень на случай своєї смерти або резигнації; те право переходить на єго наслідника, але той єго наслідник має бути і руского гр.-кат. обряда і рускої народности. Наколи би але вже не мало бути наслідника, то тоді той трост (опіка) над маєтками церковними переходить назад на дотичні громади доти, доки ті громади самі не передадуть кому иншому, як схотять.

Руский єпископ приймає опіку над церквами на ціле своє житє, а тратить на случай смерти або резигнації. А своєю наслідникови може передати те право лишень тоді, як той наслідник буде не лишень рускої народности і руского гр.-кат. обряда, але й наколи він буде могчи тою Церквою заведувати так, як годить ся—не заведе єї на бездороже.

Руский єпископ при тім зіставляє громадам повну авторитет—она була й дотепер—в заряді движимим маєтком, чого в латинників нема, а сам лишень контролює при помочи священників. Касиром парохіяльним має бути завсїди світський чоловк—як було і до тепер по наших громадах в Америці.

Руский єпископ задержує собі і на дальше повне право надавати або усувати священників.

(Конець буде).

Злобні видумки д-ра Івана Франка.

Написав
Іван Верхратский.

(Дальше).

Та в своїй замашкуватости тогді п. Іван Франко похитнув ся соромно. Р. 1870. напечатав звісний український літерат К. В. Шейковський брошурку о девяти сторонах: Що таке Ібн Дастова „Русь“? Хоть і вишла ся праця 1870 р., а таки, понеже в Галичині ніколи про ню не читав, а мені автор був ласкав і саме тогді с. в. при кінци р. 1880, прислати, в остатнім числі „Денниці“ в бібліографії згадав про ню коротко, розуміє ся подаючи рік єї вийстя 1870. П. Іван Франко і в очі не бачив тої брошури Шейковського, та вичитав про єї вихід в моїй „Денниці“ і коротку оцінку тої праці на швидку не побачив, що тота брошура, в Галичині здає ся тільки у мене находяча ся, вишла р. 1870., ото ж десять літ перед тим, як я видав „Денницю“ і вшкварив, що д. Шейковський, автор Быта Подолян, видав р. 1880. Що таке Ібн Дастова „Русь“, історично критичну розвідку про Ібн-Даста, арабського писателя з X. віка. Горяче бажанє п. Івана Франка показати світови, що то він — Іван Франко — ніби держить палець на жавчику всего умового житя на Русі України, привело єго до такої історичної критичности. Справди не знаємо, чи найде ся у нас хто другий, що-б не бачивши книжки, випечатав про ню, що вийшла о десять літ пізнійше! Сему всему виновата точність, витревалість п. Івана Франка, нашого славного мазуна, котрий має себе за первостепенного у нас критика а єсть лишє брехливим і завистним многобайком радим славити себе самого.

Але се все не виставало ще для п. Івана Франка. Він хоть і не писав против мене дальше, так все голосив, що „Денниця“ була то часопись вспятна (або як він каже: ретроградна). В „Літературно-Науковім Вістнику“ за р. 1901. (том XV) він напечатав, що „Денниця“ була стухлятиною, як і всі народовецькі газети, що тогді у нас виходили. Я якось переочив ту славну єго статью і зобачив її дотепер р. 1902. То-ж хочу против того фальшу зарозумілого „поступника“ одвітати.

„Денницю“ я видавав майже виключно сам. Лише кількох дописувателів було в тій газеті. Іменно кілька поезій помістили: Данило Млака (5 поезій) та Іларіон Грабович (4 поезій), Оперу Т. Ш. (Мидловский) Нещасну любов — а з прози лишє одна — одніська статья популярно історична підписана буквою В. І. (Василь Ільницький). Всі прочі статі були мої. Поезії я підписував буквами Г. (Любарт Горовський) і И. Щ. (Іван Щипанка), Словацкого „В Швейцарії“ перевод Любарта Горовського. Кусники прозою, з виємом згаданої в горі популярно-історичної статейки, всі суть моего пера а повісти і оповіданя то перерібки і толкованя пр. роман Заручені Александра Манзона, Переступник задля загубленої чести Фридриха Шилера, Листок серед тучи Опіди і пр. Если п. Іван Франко писаня тих писателів сміє назвати стухлятиною, то хибя він сам стухлий „поступник“, якому все, що не по єго так часто сковірєній мысли, видає ся скривлєним. Оригінальними були мої поезії, понайбільше еротичні, а чи дійсно в них стухлятина, най звольте про те Всч. Читателі самі видати суд. Тут приводам тільки декотрі поезії для показаня їх власности.

Одиодумцям.

Повні віри і надії
Братя разом на перед!
Не вжасне нас вражий гнет —
Повні віри і надії
Сили щирі, молодії
Поведім на орлій лет —
Повні віри віри і надії,
Братя разом на перед!
Разом братя, в дружній згоді,
Кличе віра нас свята,
Кличе честь нас дорога,
Разом братя в дружній згоді!
Станем всі в одній пригоді,
Згине лож і згине тьма —
Разом братя в дружній згоді,
Кличе віра нас свята!

Світить луч надії ясний,
Ще гаразд нам зацвите,
Рідна слава оживе,
Світить луч надії ясний,
Прапор правди розвинє —
Світить луч надії ясний,
Ще гаразд нам зацвите!
О, могучий дух народа,
Як цвите к рідни любов,
Горне всіх під свій покров,
О, могучий дух народа!
Най лютеє зла нагода,
Сонце усміхне ся знов —
О, могучий дух народа,
Як цвите к рідни любов.
Віри твердой, милі братя,
І надії і любви!
Мрак уступить темноті —
Віри твердой милі братя!
Киньмо злости і заваятя,
Встане сонце істини —
Віри твердой, милі братя,
І надії і любви!

До пісні рідинної.

Родима пісне, милая подруго
Моего щастя, моеї недолі —
Ти невідступним стала мені другом,
Тобою серце все грає до волі.
Коли жалощі мої томлять груди,
Тоска у серци гадом ся всилиє,
Коли мя знурають щоденні труди,
Одразу в душу пісеньки вливає.
Родинной пісні солоденькі звуки,
Ви пригортали мене на чужині,

Ви додавали до праці принуки,
 Рай отворяли бідній сиротині.
 Ви угуляли серце ах бездольне,
 Коли занило від розчарованя,
 Їму в розпучі пристанище вольне
 Давали любо до відпочиваня.
 Родима пісне, ти мині привітом
 Бсли святого ангел-Херувима,
 Журити темню озоряеш світом,
 До лона горнеш так як мати сына.
 В гаю зеленім, як цвіт красний блисне
 І соловіїв думи розліють ся,
 Родимої пісні звук ширійше трисне,
 Слова сердечні ластівкою вють ся.
 Або мов білі голуби сідають
 На ріну вітку червоної калини,
 Або мов орли далеко шибують
 Понад стенами рідної України.
 Родима пісне, яка в тебе сила,
 Що серце горнеш в радості й печали,
 Зарівно горнеш, о золотокрила,
 Сцїляеш болі і туги і жалі.
 Тривай же дальше любая пристаня,
 В котрій складаю радість і жалобу,
 Крїпи мя дальше подруга кохана,
 Не опускай мя до скону, до гробу!

*; Що таке Іон Дастова «Русь»? Праця і Кошт К. В. Шейковського. В Друкарні Е. Я. Федорова. Київ 1870.

В. І.
 (Дальше буде).

Просимо відновити передилату.

Новинки

— Календар. В п'ятницю: руско-кат.: Філімова; римо-кат.: Івана еванг. — В суботу: руско-кат.: Елевтерія смуч.; римо-кат.: Дітий уб. у В.

— Оден з „истинно-русских“ жандармів мав бачити радника Барвіньского у міністра справ заграничних Еренталя в его апартаментях на Ballplatz Nr. 1 в хвилі, коли відкрито сесією делегацій. При сій нагоді мав бутьтоби радн. Барвіньский вручити міністрови свою статію, поміщену в N. W. Tagblatt і (яку нині передамо в перекладі) і просити о „пособіа“ (без яких „истинно-русскіи“ жандарми дихати не всилі) для „Руслана“. Константуємо, що радн. Барвіньский в часі делегацій був у Львові,

брав участь в численних засіданях краввої Ради шкільної, не виїздив нікуди по день 24. с. м. (в сїм часі делегації вже були покінчені а нині бавить в санаторії Лямана під Дрезном). Статія п. Барвіньского діймила в нечуваний спосіб „истинно-русского“ жандарма, який кінчить свою замітку в „Галічаніні“ ч. 278 словами: „На статію подписался п. Барвинский Regierungsrat. Намъ кажется, що швейцары на Ballplatz н-рѣ 1 въ Вѣднѣ знаютъ выкидати за порогъ и назойливихъ Regierungsrat-овъ“. Видно, що сї слова писані на основі сумної практики, яку котрийсь з „истинно-русских“ матадорів відбув на Ballplatz-у. Нема то як бути знакомиим із швайцарами.

— «Областное нарѣчіе». Що вістки „N. W. Tagblatt-у“ і „Діла“ на тему признання краввої московської мови були правдиві, про се свідчить комунікат „русско-народного клуба“ поміщений в 278 ч. „Галічаніна“. Комунікат згадує про конференцію, в якій взяли участь: презид. Вайскірхнер, мін. Бінерт, посла Романчук, Василько, Давидяк і Марков, печім додає: „Послѣ конференціи, въ которой депутатъ о. сов. Давидякъ отстаивалъ программныя постановленія русско-народной партіи, получилось въ заключеніе рѣшеніе президіи парламента, согласно которому, начиная уже съ петиціи с. Скиплова, всѣ петиціи, написанныя на галицко-русскомъ нарѣчїи и этимологическимъ правописаниемъ, будутъ приняты въ стенографическій протоколъ парламентскихъ совѣщаній. Въ такой именно стадїи находится въ настоящую минуту затронутый вопросъ, въ виду чего каждое другое извращенное представленіе дѣла является преждевременнымъ и тормозящимъ правильное рѣшеніе вопроса. — Вѣна, 9 (22) декабря 1907 г. Отъ Русско-народнаго Клуба“. Видно, що і сям разом „Галічаніні“ пробрехав ся, коли писав, що московска мова буде признана „областныи нарѣчіемъ“.

— Ювілей Володимира Науменка. Не давно минуло 10 років з того часу, як відомого громадского діяча і педагога В. Науменка вибрано головою київского товариства грамотности, Зважаючи на се, члени товариства мають на думці вшанувати 10-літню корисну для громадянства - працю відомого місцевого діяча заснованем бібліотеки-читальні его імени в Північно-Західному краї. Крім того є думка вшанувати ювілята й звичайним способом: адресами, привітаними й т. и.

— Аматорське представлене З нагоди відбуваючого ся зїзду відпоручників націонал-демократичного стороництва в салі львівского „Сокола“ театр аматорів повторив вчера ві-

дограну в неділю оперету «Чорноморці». Салю виповнили виключно селяни учасники зїзду оплескуючи з вдоволенем удатну гру. Вступ на представлене був за запрошеннями.

— З життя Русинів в Бразилії. Як доносить бразилійска „Зоря“, до президії бразилійської республіки ходила руска депутація в справі руских шкіл. Віцепрезидент Монтеїро прийняв депутацію дуже прихильно, однак не міг поки-що для них нічо зробити. Велів їм заждати аж до найблизшого отвореня конгресу, де справа руско-бразилійских шкіл буде певно полагоджена. — До старшини товариства „Прогрессиві“ в Ріо Кляро вїйшли: Дамян Михайлишин яко голова, Максим Білецкий яко заступник голови, дальше Василь Михайлишин, Федь Грушка, Федь Чорнобай, Іван Мойса і Стефан Шастало.

— Розгоненє мраки. В осінних місяцях застелюють полудневу Англію непроглядні, густі мраки, що спляють навіть комунікацію. Передовсім по великих містах як Лондон даєсь мрака в знаки. Причиною тих мрак є випари з моря і брак вітрів, що могли би мрак розігнати. Щоби порушити воздушну тишину і розігнати мрак, видумав інженер Маджоре пушку в виді кулі, в якій вибухає ацетилен і витворює кручі у воздуху. Двацять вистрїлів вистане до порушеня воздуху і до розігнаня мраки. Практика покаже, чи винахід на що придасть ся.

— Дрібні вісти. Нові почтові уряди отворяють з днем 1. сїчня 1908 в Задарові, повіт Бучач і в Соколяках, повіт Турка. — Почтові складниці будуть отворені від Нового року в Тарнавці, сьвіцкого повіта, в Баранчичах великих, самбірского повіта і в Задвишівці, скалатского повіта.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Коломиї. (Салі «Каси щадничої». Початок 7½, вечером. Білети продає „Народна Торговля“).

В п'ятницю дня 27. с. м. „Надія“ голосна драма з життя ребаків в 4 діях Г. Гаєрманса.

В суботу дня 28. с. м. „Барон циганів“ оперета в 3 діях Стравса. Гостинний виступ пні Фільомени Лопатиньскої, співачки міского театру у Львові.

В неділю дня 29. с. м. „Ой не ходи Грицю та на вечерниці“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старшского.

— Заг. збори „Ваканційної Оселі“ відбудуть ся в кімнатах «Рускої Бесіди» у Львові в понеділок дня 30. с. м. о 6. год. вечером.

— Іменованя. Президія краввої дирекції скарбу іменовала провізор. комісаря скарбу, Ів. Свенцінького і концепістів скарбу Осв.

Матеріали до історії зносин Галичан з Буковинцями.

(Дальше.)
 Ч. 101.

Лист Григорія Воробкевича до Олександра Барвіньского,
 писаний 29. липня 1868.

(До першої поезії додана замітка про „рябого пса“ Чарнецкого: Чайковскій в адвокатах до Стефана Чарніецкого пишеть: „Na Ukrainie Stefana Czarnieckiego przecz wali chłopi: gaba sobaka, gaby pies, z przyczyny ospowatej twarzy, a razem przez nienawiść, jaką ku niemu mieli za okrutne postępowanie na Ukrainie w czasie kozackich wojen. Pod Monasterzyskami kula wyrwała Stefanowi Czarnieckiemu podniebienie“. — О сїм стосунку хотів я ся довідати изъ Костомарова, бо мені ся здає, що ногу скалічила куля і не ко ло Манастирська).

Въ послідній думі моїй, надрукованій въ Правді, приходить два рази „А на світі дивно стало“, а оно повинно разъ стояти „а на світі дико стало“, wild geworden, чому, Добродію і приятелю?

Отъ все; то мавъ емъ вамъ писати, а а теперъ поздравляючи всіх, находящихся въ

вашімъ батківскімъ домі знакомихъ і незнакомихъ, а особливо батька і братівъ вашихъ, котрихъ наминайте взглядомъ обіцянки іхъ мені данной підписуюся

яко вашъ
 истинный прїятель
 Гр. Воробкевич.

Львівъ 29. Іулія 1868.

Ч. 102.

Лист Григорія Воробкевича до Олекс. Барвіньского.

Львівъ, 7/VIII. 1868.

Друже мій єдиній!

Чор'зна, шо на мені ци въ мені є принадного і доброго, заслужающе уважанія столь досконалихъ людей, якъ ви, прїятелю мій, а преці я чрезъ обстоятельство прикрї великимъ песімістамъ издїлався і сходилсь майже съ всіми людьми дуже недовірчиво, бо вже разъ якъ дитина ся спиче, то боїтея вогню дуже. Сердце мое давно вже здригло, а духъ вивітривъ, а ви, прїятелю, мене шануете і любите, — отъ благодарю васъ чимало за те і тишу ся і веселюся і зновъ вірю трохи въ мою вартість і чуюся въ силі удостоїтися такъ великої любви, яку ви мені жертвуете. Не тратьте надію, друже мій любезній, будемъ ми ся зновъ ведіти і розмовяти про недостатки властні до вітчизни нашої, майте на мысли говірь ще більшого поета, якъ Тарасъ: наро-

да нашого, котрий каже: Гора съ горами не сходятся, а люди завжди.

Вогорити тамъ далі про якийсь гнівъ, шо муштруете трохи моїхъ безталаннихъ дітокъ — та то я іхъ пишу, уволючи тілко воленью вашу любу, та то я іхъ ся вже давно спуравъ, якъ Русо дітий своїхъ плотнихъ; та то ваші правельно адоптовані діти, називайте, одивайте, муштруйте іхъ, якъ хочете, тілко не пускайте іхъ на наругу людямъ, присилайте недобрихъ і неоправнихъ назадъ до мене, я іхъ студенимъ сердцемъ прїиму і отъ світа укрию, а за тихъ другихъ ви відповідайте, бо то якъ емъ вже разъ сказавъ, ваші адоптовані діти.

В редакції Правди небувъ сторожъ, лишъ Малиновскій, правість, і то ему відповівъ якийсь тамъ новітний чоловічокъ, незнаючий може зіправди стосунки мої до васъ і до редакції, — врешті річъ маловажна і незаслужуетъ ніякої уваги.

Дякую вашимъ братамъ шановнимъ за іхъ труди для мене, бідняка, хотящогося украсити чужимъ піремъ, та шо робити, коли своїхъ нема, а якъ і є то рідкі та чорві. Присіть братівъ, най пишуть ласкаво строговъ етімологівъ, мовъ Богданъ Дідицкій, Конзісторія наша іначе не прїймає сочиненія рускї.*)

(Дальше буде).

*) Мова про буквар, який мав виготовити для Консисторії Гр. Воробкевич. — М.

Давелевського, Вол. Терчинського, д-ра Юл. Йоллеса, Каз. Водзінського, д-ра Берн. Пільцера, д-ра Стан. Врублевського, д-ра От. Рота, Бол. Равша, д-ра Март. Шелілу, д-ра Ром. Гінцінгера, Мих. Скоробогатого, д-ра Люд. Гавсера, Ант. Краха, От. Копля, Івр. Вродера, Йос. Костшевського, Юл. Очацького, Мих. Боярського, Бл. Гробліцького, Кает. Нікосевича, Ал. Стефанцева, Авдр. Байду, Іл. Матеїка, д-ра Кар. Корту, Ром. Кучавського, Кар. Майса, Арт. Фельдмана, Тад. Цейшка, д-ра Каз. Майзля, Теоф. Барусевича, Авг. Франца, Вол. Лясковського, Фр. Дяля, Фр. Ляйтера, Ем. Квятковського, Вінк. Гуздка, Здис. Славінського, Альфр. Гільбріхта, Ром. Віняржа, Ром. Гидзіка, Мар. Кшишковського, Кар. Стонавського, Моренського, Ант. Канкофера, Стеф. Геллера, Ант. Калішака, Брон. Славінського, Стан. Фіаса, Стан. Мойсеовича, Ад. Мішке, Вол. Арцта, Вол. Пйонька, Тад. Райнфуса, Войт. Войтаса, Вол. Бугеру, Вол. Мрица і Людв. Гайсіга комісарами скарбу в ІХ. кл. рангі.

— Дирекція Народної Гостинниці має честь повідомити, що з нинішнім днем обнімає наварню і реставрацію п. Лев Вольман, знавий дуже добре яко рухливий і совісний реставратор з Перемишля.

Наука, штука, література.

— Нове українське видавництво. Від січня 1908. р. виходити-ме у Львові раз на місяць літературно-наукова часопись „Бжолка“. Містити-ме наукові статі з обсягу різних наук, нариси і оповідання, рецензії, вісти з України, вісти з середніх шкіл, бібліографію а найменше віршів. Повістий і драматичних творів „Бжолка“ містити не буде, хіба особними випусками. „Бжолка“ призначена в першій мірі для молодіжи. Річна передплата для української молодіжи 4 К; для інтелігенції 5 К з пере силкою, зглядно 3 рублі. Редакція „Бжолки“ звертає ся з уклінною просьбою до українських писателів, приятелів молодіжи, щоби прислали свої твори до поміщення в „Бжолку“ на адресу: Микола Венгжин, студ. філь. Львів, Бірмєвська 25.

— До українських поетів, письменників і художників. (Лист через редакцію часописи „Руслан“). Наше видавництво розпочало друкувати з добродійною метою художественний альманах „Терновий вінок“, присвячений вивольничому рухові. Видане буде розкішне на пашному папері, в стилу moderne, з стільними малюнками, вінетками і картинками; обгортка буде друкована в кілька фарб. Бажаєть ся, щоб „Терновий вінок“ був не тільки своїм зверхнім виглядом, але і змістом інтересним і цінним. Бажаєть ся також, щоб „Терновий вінок“ своєю красою і артистичністю дорівняв ся до розкішних артистичних видань і альманахів інших літератур. Не дбаючи про матеріальний заробіток, ми бажаємо видати сей альманах з єдиною метою прилучити і українське видавництво до артистичного рівня красших світових видавництв.

Не зважаючи на се, думаємо ціну альманаха назначити недорого і приступну для всіх, щоби він міг бути як найширше розповсюдженням. Звертаючись до українських поетів, письменників і художників, просимо надсилати: поезії, поезії в прозі, жарти, сатири, оповідання, повісти, драми, нариси, стільні картини і вінетки. Все, що є красшого властного і з перекладів, оригінального і найлюбовнішого, і сим посприяти як найбільшому успіхові „Тернового Вінка“. Миж з свого боку, не жалюючи ні коштів, ні часу, ні праці, подбаємо про те, щоби видане вийшло як найкрасше в всіх боків. Твори можна надсилати до 31. (ст. ст.) грудня 1907 р. на адресу: Київ, Іванівська ул. 75 Олексі Коваленкова. (Автори одержать „Терн. Вінок“ даром). — Редактор Ол. Коваленко. Видавець Ів. Самоненко.

— Переклади з українського на татарське. Член бакинського українського тов а „Просві-

та“, відомий мусульманський публіцист і драматург Мехті-бек Гаджиовський працює над перекладами на татарську мову (адербенджайску) цілого ряду українських шук. Між іншими є думка перекласти „Суту“, „Степового гостя“, „Борці за мрію“, „Юрко Довбуш“ т. ин.

Телеграми

з дня 26. грудня.

Владивосток. В Нахальній Слобідці вкрито великий склад нелегальних видань, прокламацій соц.-демократичної партії. Кількох арештовано.

Одеса. В Одесі після ревізії арештовано Сваричевского, дліоводця психіатричної лікарні на Слобідці Романівці. У него знайдено деяку нелегальщину.

Париж. З Тангера доносять, що частина мароканського племені Беві-Спассен піддала ся французским війскам і видала оруже.

Вігозба до милосердних сердець.

Круглі сироти в числі девяти душ по офіціалі судовім, Русині, пригадують ся перед Святами Різдвяними і Новим Роком ласкавій памяти ВП. Земляків і просять о присилку на руки Адміністрації „Руслава“ підмоги на закупно топлива та найпо-трібніших средств поживи.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 25. с. м.: Іван Ткачук, Крехівці; Іван Кивелюк, Кошичівці; Теодор Савойка, Селиска; о. Стефан Макар, Новемісто; о. Северин Борачок, Яйківці; Степан Кравчук, Микулинці; Володимир Гвоздович, Бела; Лука Сліпчук, Розжалів; Омелян Король, Саранчуки; др. Ярослав Олесницький, Дрогобич; Іван Драган, Тудорковичі; Стефан Танчаковський, Золотий Потік, о. Корнилій Петровський, Перерісль; о. Іван Корольюк, Чемеранці; Іван Нуд, Лагодів; Іван Ярема, Глиняни; др. Теофіл Гвоздецький, Липиця; о. Іван Волянський, Островець; Михайло Білецький, Любича камеральна; Іван Солодух, Любича княжа; о. П. Карпинський, Динків; др. Кульчицький, Коломия; Евген Дуткевич, Мишківці, Володимир Сабат, Сколе; Петро Боїчук, Іванків; Андронік Могильницький, Снятин; о. Володимир Федір, Красне; о. Григорій Сапука, Перегінсько; Іван Бобляк, Говилів великий; Іван Ганчирик, Студенова; Йосиф Возний, Трибухів; Іван Гой, Чабарів; Йосиф Вальчишля, Васильківці; Гринько Бахон, Чорнигора; др. Куровець, Калущ; Никола Федорак, Молошків, др. Тома Печерський, Комарно; о. Тьт Войнаровський, Балинці; о. А. Пеленьський, Книгиничі; о. Андрей Герасимович, Присівці;

! Кашель !

Хто любить своє здоров'я, той короняєть єго.

5245 нот. дол. свід-цтва доказує помічний вислі!

Кайзер'а Brust-Caramellen

(Грудні кармельки) з трема соснами.

Випробовані лікарями і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми, закатареня устної ями, дихавиці і коклюшу.

Пачка 20 або 40 сот.; Д за 80 сот. Дістати можна у всіх антиках і дрогуериях.

(7-24)

При закупні товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 16. до 31. грудня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life уредставленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

„Псалтиря розширена“

в душі християнської молитви і пр. для ужитку церков. і молитвенного, поручена всіми трома Ординариями. — В оправі 4 кор., брошурована 3 кор. 50 сот. Вислав за попереднім присланем грошей, або післяплатою: А. Слюсарчук, парох Рунгури, п. Печеніжин.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний). приймає обезпеченя будинків, всяких річій домашних і господарських, збіжжя і паші на случай шкід заподіяних через пожар. Оплата премій мала, а користь для погорівших велика.

Шкоди ліквідувє і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. При оцінці шкід бувають запрошені 2 господарі сезани з поміж членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 13.747 відшкодовань в сумі сім і пів мільона корон.

Зиск по скінченім році звертає ся членам. Звороту за р. 1906 дістають обезпечені члени по 10 сот. за кожду корону заплаченої річної премії.

Банк красвий у Львові і в Чернівцях, Каса опадности у Львові, і т. д. приймають поліси „Дністра“ при уділюваню позички.

Житєві обезпеченя приймає „Дністер“ для Краківського Товариства, а провізійно від таких обезпечень відступає „Дністер“ на добродійні ціли.

Поясненя до обезпечень уділяє Дирекція або агенти

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многлх селах; там, де ще не робить инший агент „Дністра“, можуть пасьменні селяни старати ся о уділенє агенції. До тепер дістали агенти 969 507 К провізій.

Фонди Товариства 31/12 1906:

Фонд резервовий	К 846.189 20
„ резерви премій	„ 550.110 —
„ на звороти	„ 16.110 —
„ на ріжницю курсів	„ 29.886 35
„ резерви спеціальної	„ 31.040 73
„ емерит урядників	„ 185.810 21
инші фонди заосмотрєна	„ 25.000 —

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

За пазну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи Товариства кредитового земского

- 4% і 4 1/2% листи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облигації провінаційні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшим курсі деннім.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.